

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ
REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE

SERIE NOUĂ - ANUL V (LXXI), Nr. 4 - 6

APRILIE - IUNIE 1995

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CENTRUL MITROPOLITAN - IAȘI
Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt Nr. 16 - Iași 6600

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE

C U P R I N S U L

INVIEREA DOMNULUI — BUCURIA DREPTILOR

† DANIEL, <i>Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Pastorală la Invierea Domnului — 1995</i>	III
† PIMEN, <i>Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, Pastorală la Invierea Domnului — 1995</i>	VII
† EFTIMIE, <i>Episcop al Romanului și Hușilor, Pastorală la Invierea Domnului — 1995</i>	X
Crucea lui Hristos — Biruința împotriva morții (Sfântul Atanaste cel Mare)	XV

S T U D I I

<i>Pr. prof. Dionisie STAMATOIU, Epistola a II-a către Tesalonicieni: introducere, traducere și comentariu, teologia și actualitatea epistolei. (Lucrare de doctorat)</i>	1
Cuvânt înainte (Pr. prof. dr. Constantin CORNITESCU)	5
PARTEA I — Introducere	7
1. Sfântul Apostol Pavel la Tesalonic și intemeierea Bisericii creștine de acolo	7
a) Din Antiochia Siriei la Tesalonic. Scurtă privire istorică	7
b) Câteva cunoștințe istorice și geografice despre orașul Tesalonic	9
c) Activitatea Sfântului Apostol Pavel la Tesalonic	11
2. Motivele și scopul scrierii epistolei	17
3. Timpul și locul scrierii	20
4. Autenticitatea epistolei	22
a) Dovezi interne	22
b) Stilul și vocabularul epistolei	24
c) Dovezi externe	26
d) Obiecțiuni ale unor critici protestanți și respingerea lor	28
e) Situația actuală a criticii privind Epistola II Tesalonicieni	33
5. Planul Epistolei	35
PARTEA A II-A — Traducere și comentariu	37
Capitolul I — Prologul	37
Capitolul al II-lea — Partea întâi, doctrinară	53
Capitolul al III-lea — Partea a doua, morală	77
Epilogul (III, 16-18)	87

(continuare în pag. a III-a a copertei)

PARTEA A III-A — Teologia epistolei: Învățături dogmatische și morale	90
1. Învățătura despre persoanele Sfintei Treimi	90
a) Dumnezeu — Tatăl nostru	90
b) Domnul nostru Iisus Hristos — Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat	92
c) Sfântul Duh — cea de-a treia persoană a Sfintei Treimi	95
2. Învățătura eshatologică a epistolei	97
a) Originile eshatologiei pauline	97
b) Parusia Domnului	104
c) Judecata de obște	114
3. Sf. Tradiție — egală ca valoare cu Sf. Scriptură	123
a) Scurtă definiție a temei din punct de vedere dogmatic	123
b) Tradiția în epistolele pauline și, în special, în II Tesalonicieni	126
c) Eshatologia	130
d) Concluzii	132
4. Învățături morale: datoria de a munci	133
a) Fundamentare doctrinară	133
b) Învățătura paulină despre muncă. Exemplul personal al Apostolului	138
PARTEA A IV-A — Încheiere: Concluzii. Actualitatea epistolei	143
a) Sfântul Apostol Pavel, personalitate de importanță excepțională	143
b) Actualitatea Epistolei a II-a către Tesalonicieni	146
NOTE BIBLIOGRAFICE	155
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ	193
Î N S E M N Ă R I	205

Mitropolitul Nectarie Cotlarciuc (120 ani de la naștere și 60 de ani de la trecerea la cele veșnice) (P. C. Pr. Teodor Moroșan); Întâlnire cu un „om al lui Dumnezeu“ (Prof. dr. Zoe Dumitrescu Bușulenga); Biserica armenească din Roman (Prof. Ion Tuțulanu).

CRONICA BISERICEASCĂ

A. — ARHIEPISCOPIA IAȘILOR	216
Știri din Eparhie (<i>Cronica</i>); Din rapoartele protopopiatelor (<i>Redacția</i>). † CHEMĂȚI LA DOMNUL: Arhimandritul Mitrofan Băltuță, Exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor (<i>C.M.</i>).	
B. — ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR	230
Un nou așezământ de binefacere (Pr. prof. Nicolae Cojocaru). † CIEMĂȚI LA DOMNUL; Pr. Icomon Stavrofor Ilie Posteucă (Pr. Insp. Ioan Clornei).	
C. — EPISCOPIA ROMANULUI ȘI HUȘILOR	235
Slujbă arhierescă la biserică „Adormirea Maicii Domnului“-Vaslui; Sfîntirea bisericii din parohia Moldoveni II-Roman. † CHEMĂȚI LA DOMNUL: Pr. Icomon Ștefan Michiu; Pr. Icomon Toader Bălușel; Pr. Icomon Stavrofor Vasile Cenușă (Arhld. Ilie Murărașu).	

PART III, The theology of the Epistle: dogmatic and moral teachings	90
1. The teaching regarding the Persons of the Holy Trinity	90
a) God - our Father	90
b) Our Lord Jesus Christ - the incarnated Son of God	92
c) The Holy Spirit - the third Person of the Trinity	95
2. The eschatologic teaching of the Epistle	97
a) The origins of St.Paul's eschatology	97
b) Parousia. Preceding signs, events during and after it	104
c) The universal judgement	114
3. Holy Tradition — of equal value to the Holy Scriptures	123
a) Short definition from a dogmatic point of view	123
b) Tradition in St.Paul's Epistles, with special regard to II Thessalonians	126
c) Eschatology	130
a) Conclusions	132
4. Moral teachings: our duty to work	133
a) Doctrinal basis	133
b) St.Paul's teachings about work. The Holy Apostle's personal example	138
PART IV, Conclusion: The contemporary character of the Epistle	143
a) The Holy Apostle Paul, an outstanding personality	143
b) The contemporary character of the Second Epistle to the Thessalonians	146
References	155
General Bibliography	193

N O T E S

Metropolitan Nectarie Cotlarciuc (120 years from his birth and 60 years from his passing to the eternal life) (<i>Pr. Teodor Moroșan</i>). Meeting with "a man of God" (<i>Prof. Dr. Zoe Dumitrescu Bușelenga</i>). The Armenian church in Roman (<i>Prof. Ion Tuțuiu</i>).	205
---	-----

ECCLESIASTICAL CHRONICLE

A. - THE ARCHBISHOPRIC OF IAȘI	216
News from the Eparchy (<i>Chronicles</i>). From the reports of the deaneries (<i>The editing board</i>). † CALLED TO GOD: Archimandrite Mitrofan Băltuță (C.M.).	
B. - THE ARCHBISHOPRIC OF SUCEAVA AND RĂDĂUȚI	230
A new establishment for helping the suffering (<i>Pr. prof. Nicolae Cojocaru</i>) † CALLED TO GOD: Pr. Ilie Posteuca (Pr. <i>Ioan Ciornei</i>)	
C. - THE ARCHBISHOPRIC OF ROMAN AND HUȘI	231
Bishop's service at the "Dormition" church - Vaslui. The consecration of the church in the Moldoveni II parish - Roman. † CALLED TO GOD: Pr. Ștefan Michiu; Pr. Toader Bălușel; Pr. Vasile Cenușă (<i>Archdeacon Ilie Murărașu</i>).	